

A prý jsou Jeskyňky jen v pohádkách. Houbeles, všude jsou. Komentář Štěpána Chába

- editor007 | 27. dubna 2024

IDnes vydal článek s titulkem „Moderní lichváři připravují o bydlení dlužníky i jejich příbuzné. Trik je snadný“. V textu je popsáno, že lichváři se přestávají zaměřovat na chudé, ale na střední třídu, které padají, snad vinou posledních dvou turbulentních let, na hlavu závazky jako hypotéka či splácení úvěrů. Jakmile se ocitnou několikrát po splatnosti, objeví se lichvář převlečený za Mojžíšovo vtělení a nabídne perfektní řešení. Nerozestoupí Rudé moře, jen dlužníkovi půjčí tolik, aby své úvěry splatil. A do podpisu smlouvy si dá jeskyňkovské podmínky, které dlužníka připraví o střechu nad hlavou a pevnou půdu pod nohama.

Lichváři cílí na lidi v problémech se splácením, kterým už banky nepůjčí, protože se potácí pod splátkami, nebo jsou v exekuci. Půjčí jim přesně tolik, aby své závazky umohli. Ve smlouvě pak stojí, že dlužné lichvářům splatí v jedenácti splátkách. Součástí smlouvy je předběžný převod nemovitosti, pokud se dlužník se splátkou byť jen zpozdí. Což lze předpokládat, když už problémy se splátkami má. Je to na hranici legálnosti, ale zákon takovou praxi umožňuje.

Je to byznys. Jako každý jiný, mohlo by se říct. Ale tak si říkám, asi naivně, proč to tak je a proč je to možné.

Převedu si to na jednoduchý příklad. Člověk jde po vachrlaté cestě, jakou Česká republika a život v ní je, obchází výmol hloubky dvou metrů (minimální podpora rodin, nedostupné a tedy předražené bydlení, energie drahé, potraviny s cenami pro vrchních deset tisíc...) a co čert nechtěl, zahučí do něj. Nohy mu podjedou. Prostě je v díře a vlastními silami nemá moc šancí se z ní dostat. Svým způsobem by i měl, když by mu někdo do výmolu podal žebřík, bytelnou židli, podal mu ruku, hodil mu lano (státní novomanželské půjčky, které dávají finančně smysl, sociální síť, která umí zachytit pád a vrátit člověka rychle do kolejí, sociální bydlení, méně směšný stavební zákon...). Bylo by to logické. Pomoc bližnímu. Jenže místo pomoci se mu dostane „pomoci“. Přiskočí za nějakou svatou převlečený lichvář a hodí do jámy konec provazu, který je důkladně promazaný sádlem, aby po něm nešlo šplhat, žebřík má přerézané šprušle, židle se okamžitě propadne. Ale je to pomoc. A za takovou pomoc pak člověku z jámy lichvář sebere vydlužené bydlení. To znamená, že mu tu jámu ještě prohloubí. Případně bez skrupulí ohlodají na kost dlužníkovu rodinu, jak dokládá iDnes ve svém textu.

A já si tak říkám – kurník, kde je v tom morálka. Já vím, pitomé slovo, vyprázdněné, za posledních třicet let inflací rozhodané ještě víc než peněženky domácností. Ale jako společnost, která se na svých pravidlech domlouvá sama se sebou, která si pravidla buduje a dohaduje se nad nimi, bychom měli přinejmenším tušit, že vytváření nešťastných a zbídačených lidí vede k nešťastné a zbídačené společnosti. Za posledních třicet let jsme morálku vyškrtnuli ze svého slovníku. Nechali jsme sesychat stát jako poslední záchranný institut a do společnosti jsme vypustili pravidla lichvy a bezbřehého hyenismu. Přičemž spravedlnost tomu jen s úsměvem přihlížela (však na exekucích nejvíc vytěžili právníci). Nenašel se vlastně jediný spravedlivý, který by se za chudé postavil a dokázal systém vrátit k morálce.

Až hystericky, a naše milá šéfredaktorka ze mě kvůli tomu má srandu, odmítám dluhy. Víím, proč. V

mládí, nezkušený, pitomý a naivní, jsem podepsal úvěr u Moneta Bank, dříve GE Money Bank. Na kauci, na přestěhování. Nijak zásadní sumu, asi kolem 150 tisíc. Po čase jsem spadl do kryšího závodu ve splácení. Rok mi to šlo, pak vypadla práce, zpozdl jsem se se splátkou, pak znovu, pak jsem nezaplatil vůbec, pak jen část. A začaly pršet sankce, pokuty, dluh se jen pod rukou GE Money Bank zdvojnásobil. Pak na mě řvali exekutoři přes telefon, vyhrožovali, uráželi, uboze mentorovali udílením knížecích rad. Je to asi čtyři roky, kdy jsem s úlevou hodnou chronické zácpy vše splatil. Buzerace se se mnou táhla přes deset let. Přes deset let neustálého pochodu nervů a naprosté nejistoty do budoucnosti. V počátku jsem se, nemaje jiných možností, obrátil na stát s prosbou o sociální bydlení, než se rozhoupeme, než se usadíme ve výdělcích. Žádná pomoc, jen výsměch typu – to jste se zbláznil. Což mě donutilo jít cestou dluhu. Sežralo mi to přes deset let. A tak, vycvičený jako Pavlovův pes, slyším-li slovo půjčka, začnu se krčit a bát. Což mě dovedlo až tak daleko, že jsem radši tři měsíce pral na valše, než se zadlužit a koupit si pračku (sestra už se na to nemohla koukat, tak mi radši pračku koupila, svatá to žena). Ještě dva měsíce s valchou, a už bych si na pračku naškudlil, to zase jo. Je to pět let zpátky.

A tak přemýšlím, jaké by to bylo, kdyby existovala novomanželská půjčka na bydlení, z kterého by se bydlení dalo i pořídit, sociální síť, která umí rychle pomoci, systém startovacích státních bytů, sociálního bydlení, systém, který nařídí bankám adekvátně k inflaci snížit lidem úvěr, aby se zmenšilo riziko pádu do exekucí, dát rodinám v legislativě větší manévrovací prostor ve styku s bankami, zlidštění exekučního systému... Já vím, že je to dokonale naivní. Ale tak si říkám, že ten život nemá být pouze za trest. A asi nemá ani vychovávat k tomu, aby člověk jednal jen za pomoci loktů. Ale systém, který je nastavený tak, že když někdo začne padat do výmolu, tak jediné, co mu jako společnost dopřejeme, jsou lichvářské hyeny, takový systém není v pořádku. Tvoří nešťastné a zbídačené. To by asi neměl být náš cíl. Tak nějak kolektivně bychom asi měli mít vyšší cíl, aby to tu stálo co nejméně za houby.

Dodatek naplněný dohadem: Jsem pevně přesvědčený o tom, že v tomto lichvářském hyenismu jedou i běžné banky, které lichvářům dávají echo, kdo je právě po splatnosti a je zralý na „pomoc“. Logicky, bance se vrátí peníze, lichváři si přijdou ke svým nemovitostem. Nikdo netratí. Tedy, nikdo. Nikdo důležitý pro byznys.

AUTOR: Štěpán Cháb

ZDROJ: krajskelisty.cz